

Mierzecki, Roman / Wojtaszek, Zdzisław

Apel w sprawie materiałów źródłowych do dziejów chemii

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 24/r1, 209

1979

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Ukonstytuował się zarząd sekcji, do którego weszli obok prof. Zdzisława Wojtaszka: doc. Roman Mierzecki, dr Andrzej Lewenstam i dr Stefan Zamecki (wszyscy z Warszawy). Na początku stycznia 1978 r. Sekcja Historii Chemii liczyła przeszło 50 członków.

Stefan Zamecki
(Warszawa)

APEL W SPRAWIE MATERIAŁÓW ŹRÓDŁOWYCH DO DZIEJÓW CHEMII

Od 1967 r. przy Polskim Towarzystwie Chemicznym istnieje Muzeum Marii Skłodowskiej-Curie, mieszczące się w Warszawie przy ulicy Freta 16 — w domu urodzenia M. Skłodowskiej. Muzeum gromadzi i udostępnia materiały ukazujące życie oraz działalność (naukową i społeczną uczzonej).

Decyzja o powierzeniu muzeum Polskiemu Towarzystwu Chemicznemu nawiązywała do tradycji, zgodnie z którą polscy chemicy — aktywnie zajmujący się tą dziedziną wiedzy — oddawali się także studiom jej historii. Świadczą o tym wartościowe prace Jana Bieleckiego, Mieczysława Centerszwera, Wiktora Lampe czy Jana Zawidzkiego. Także i obecnie zainteresowanie dziejami chemii jest duże. Daje się jednak odczuć brak wyspecjalizowanej instytucji, która mogłaby zabezpieczać i przechowywać materiały ilustrujące rozwój polskiej chemii. Dokumenty, znajdujące się w bibliotekach instytutów i zakładów naukowych oraz w posiadaniu osób prywatnych, są rozproszone i najczęściej niezewidencjonowane; aparatura naukowa o wartości historycznej — taką miewają już przyrządy z okresu międzywojennego — nierzadko bywa likwidowana lub niepotrzebnie zalega magazyny. Typowym przykładem może być sprawa pamiątek po wybitnym chemiku polskim i organizatorze życia naukowego — Józefie Jerzym Boguskim. Poszukując materiałów źródłowych do pracy, omawiającej życie i działalność Boguskiego, autorzy opracowania trafili na bogatą kolekcję jego listów w leningradzkim Muzeum i Archiwum D.I. Mendelejewa, nie mogli natomiast odnaleźć żadnych materiałów w zbiorach polskich.

Zarząd Polskiego Towarzystwa Chemicznego, mając na uwadze korzyści płynące z badania historii nauki, powołał do życia Sekcję Historii Chemii oraz zdecydował o rozszerzeniu dotychczasowego profilu Muzeum Marii Skłodowskiej-Curie i stopniowym przekształceniu go w muzeum historii chemii — przyszłą bazę źródłową, służącą studiom z tej dziedziny wiedzy.

Jednak ze względu na nieodwracalne zniszczenia i rozproszenie zbiorów spowodowane wojną realizacja tego zamierzenia nie jest zadaniem łatwym. Sekcja Historii Chemii — korzystając z uprzejmości „Kwartalnika Historii Nauki i Techniki” zwraca się z prośbą do osób i instytucji, będących w posiadaniu przedmiotów o znaczeniu historycznym, fotografii i dokumentów ilustrujących rozwój polskiej chemii oraz do osób, które zechciałyby przekazać interesujące nas wiadomości i informacje (np. o przebiegu tajnego nauczania chemii podczas okupacji), o skomunikowanie się z Muzeum, bądź z Sekcją Historii Chemii PTCh. Licząc, że apel nasz spotka się z szerokim oddźwiękiem, podajemy adres (00-227 Warszawa, ul. Freta 16) i telefon (31-80-92) naszego Muzeum.

Roman Mierzecki, Zdzisław Wojtaszek
(Warszawa—Kraków)